Dato for befaring:	19.02.2026
Dato:	24.02.2026
Bestiller:	Skanska Norge AS
Utarbeidet av:	Trekontoret v/ Ingeborg Njøs Slinde

Vurdering av bevaring av alm regulert til bevaring

Treets tilstand:

Treet er en ung alm i vekstfasen. Treet har stammeomkrets 33 cm målt 1 meter over bakken, og antas å være yngre enn 10 år gammel. Treet har en død grein nederst i krona, noe som antas å skyldes utskygging og manglende lysforhold.

Skogen treet er en del av, består for det meste av eldre furu- og grantrær og bjørketrær. Det er tidligere gjort arbeider i skogen i forbindelse med eksisterende vannledninger, og yngre vegetasjon som har kommet til etter dette består for det meste av osp, svartor og selje. Almen står i skyggen av flere store gran- og furutrær i øst og gran- og furutrær på en høy kolle i sør. Dette har gjort at treet har utviklet en høy og smal krone, da den forsøker å strekke seg opp i sola. Treet har begrenset tilgang på jord da det står i et område med mye berg i dagen, med et tynt lag med jord over.

Tilstanden og vitaliteten til almen vurderes som god. Treet har ingen strukturelle svakheter i kronen og ingen skader på stammen. Mens røttene antas å få noe trekk i tilstand på grunn av skrinn jord med mye berg i dagen. Det var snø på befaringstidspunktet.

Figur 1 Almen i midten av bildet. Bildene er tatt fra sør mot nord. Foto: Trekontoret AS.

Forventet utvikling av treet uten utbygging:

Treet har dårlige lysforhold og konkurrerer om plass med større trær både over og under bakken. Dersom ingen tiltak gjøres i skogen, antas det at treet vil prøve å strekke seg opp i lyset, og bli et høyt og smalt tre. På grunn av manglende jord og lys, vil treet trolig tape kampen mot nabotrærne om ressursene (vann, lys og næring). Det antas at treet enten vil utkonkurreres eller ha begrenset årlig tilvekst i perioden frem til nabotrærne eventuelt dør, og treet kan ta over plassen og bre kronen sin utover. Slik skogen fremstår i dag er det ikke tilstrekkelig ressurser for at denne almen kan bli et stort og gammelt tre på voksestedet det har.

Vurdering av flytting:

For metode på flytting av trær, se vedlegg 1. Flytting av trær er tid- og ressurskrevende, og det er ingen garanti for at trærne overlever. Egnet sted for planting må identifiseres og klargjøres for planting. Arbeidet må starte opp helst et par år før selve flyttingen skal gjennomføres. Almen må vannes i ca. 5 år etter flytting.

Treet har trolig et ujevnt utviklet rotsystem på grunn av skrinn jord. Røttene kan ha strukket seg ned i sprekker i berget og inn imellom steiner. Det er komplisert å flytte et tre med slike rotsystemer, og det kan være vanskelig å få med stor nok rotklump ved flytting.

Flytting av almen anbefales ikke.

Vurdering av bevaring:

Dersom treet skal bevares gjennom byggeprosjektet, må det settes av en beskyttelsessone på 5 meter radius fra stammen der det ikke kan gjøres tiltak. Innenfor beskyttelsessonen kan det hverken lagres materialer, kjøres, graves eller gjøres andre tiltak som kan forringe treets rotsystem. Dersom det likevel gjøres inngrep i rotsonen, må arbeid utføres med vakuumsuger og luftspade, røtter må holdes fuktige og tildekkes. Behov for tilføring av vekstmedie må vurderes. Etter endt tiltak må treet vannes i tre vekstsesonger dersom treet har mistet større deler av rotsystemet. Arbeid må følges opp og loggføres av arborist.

Oppsummering og anbefaling for almen:

Det anbefales ikke å flytte treet. Dersom treet skal bevares, bør det felles trær for å gi almen bedre lysforhold. Dette vil innebære felling av flere store og friske furu- og grantrær som er viktige habitater for arter og bidrar med mye økosystemtjenester. Det bør derfor unngås. Uten felling av konkurrerende nabotrær, er det sannsynlig at almen ikke vil bli hverken stort eller gammelt.

Etter en samlet vurdering av alle alternativene anbefales det å hverken bevare, eller flytte treet.

Bjørk ved gang- og sykkelvei

Hengebjørk ved innkjøring i sen klimaksfase. Treet har en del død kvist i krona, og toppen dør tilbake. Tilstanden er noe redusert. På befaringen ble det informert om at arealet rundt treet er planlagt å benyttes til riggområde gjennom byggeperioden. Dersom treet skal bevares gjennom byggeperioden, må det utarbeides en trebeskyttelsesplan (marksikringsplan) og komprimering av jorden må unngås ved å legge midlertidig bærelag og kjøreplater, tilpasset forventet marktrykk. På grunn av redusert tilstand, anbefales det å gjøre en nærmere vurdering av treet og byggeprosjektets påvirkning på treet når tiltaket er detaljert ut.

Figur 2 Solitær hengebjørk i ytterkant av tiltaket. Foto: Trekontoret AS.

Vurdering av øvrige trær

Innenfor, og i ytterkant av tiltaksområdet, er det flere furu- og grantrær i redusert tilstand. Flere furutrær har død topp og flere av grantrærne er angrepet av granbarkbille og er enten døde, eller er på vei til å dø. Før arbeidene starter anbefales det å gjøre en risikovurdering og felle trærne som kan utgjøre en risiko for arbeiderne. Trær angrepet av granbarkbille anbefales felt for å begrense videre spredning i området.

Figur 3 Til venstre: Grantrær angrepet av granbarkbille. Til høyre: Furutrær med avdøing i toppen.

Vedlegg 1: Flytting av et tre

Metodikk for flytting på et generelt nivå er godt beskrevet, men alle steder, og alle trær er noe ulike og det må gjøres tilpasninger i hvert enkelt tilfelle. Arbeidet må gjøres av personell med erfaring fra tilsvarende arbeider. For å unngå at almen får almesyke, kan ingen arbeider gjennomføres i perioder med temperaturer over 20 grader.

1) **Forberede treet til flytting**
   Treet forberedes ved rotskjæring før vekstsesongen før flytting. Alle røtter kappes på en avstand på ca. 1,5 meter fra stammen (litt innenfor planlagt rotklump). Røttene blottstilles ved hjelp av luftspade og kappes med enten en skarp håndsag eller håndsaks. Treet vannes i vekstsesongen frem til flytting. Er det god tid i prosjektet bør det forberedende arbeidet gjøres i flere omganger.

2) **Forberede ny plass**
   Det graves ut et nytt plantehull på det nye stedet. Plantehullet må ha samme dybde og retning som klumpen som skal flyttes. I bunnen av plantehullet skal det legges et komprimert lag med jord for å unngå at treet synker etter planting.

3) **Flyttingen**
   a. Treet merkes med nord/sør merker i trekronen.
   b. Rotklumpen fristilles.
   c. Treet løsnes fra underliggende masser ved at det bankes inn jernrør/plater under/ eller ved bruk av gravemaskin.
   d. Treet heises opp med gravemaskin eller kran og flyttes direkte til nytt plantehull.
   e. Treet plantes på nytt sted i samme himmelretning.
   f. Treet skal vannes jevnlig under etableringen på den nye vekstplassen
   g. Oppstøtting må vurderes på stedet og avhenger av hvor stor og solid rotklumpen er. Dette kan gjøres eventuelt ved at treet forankres med fire ubehandlede trepåler. Trepålene holdes sammen med overliggere og mellomliggere av kløyvd staur og hjørnene festes sammen. Trestammen forankres til hver av de fire trepålene med syntetisk bånd. Forankringen og trepålene skal fjernes 3 år etter treflytting.

4) **Vanning og skjøtsel**
   a. Treet vannes med vanningsposer (75 Liter eller større) som plasseres rundt trærne, 5 stk. Trærne vannes to ganger hver uke den første vekstsesongen. 1 gang hver uke de to påfølgende. Fjerde og femte veksesong kan vanning avta noe til ca. 1 gang per 3. uke. Vanningsfrekvensen må vurderes og avhenger av hvordan trærne responderer og etter værforholdene.
   b. Kun skadde og tørre grener skal fjernes de fem første årene.